

Avoin kirje päättäjille: Elinvoimaisen ja moniäänisen elokuvafestivaalienten toiminta turvattava pitkäjänteisesti

Aluksi: Suomen elokuva- ja av-ala kriisissä

Suomen elokuva- ja av-ala on tällä hetkellä vakavassa kriisissä. Nyt kaavailut julkisen rahoituksen leikkaukset ovat toteutuessaan kohtalokkaita koko elokuvataiteen kentälle ja Suomen tulevaisuuden menestykselle. Ilman pitkäjänteistä ja vakaata perusrahoitusta ei alaa voida ylläpitää, kasvattaa ja kehittää täyteen potentiaaliinsa. Nykyinen kansainvälinen ja kotimainen elokuva- ja av-alan menestys on pitkäjänteisen työn tulosta. Elokuva- ja av-ala työllistää hyvin, tavoittaa laajoja, monimuotoisia yleisöjä, ja sillä on kansainvälistä kasvupotentiaalia. Hallituksen ratkaisu leikata alan rahoitusta heikentää merkittävästi Suomen tulevaisuutta. Leikkaukset kulttuurista eivät tue hallituksen kulttuuripoliittisia tavoitteita. Tällä hetkellä Suomessa on meneillään luova tuho, jota me allekirjoittaneet toimijat emme voi hyväksyä.

Elinvoimaisen ja moniäänisen elokuvafestivaalienten toiminta turvattava pitkäjänteisesti

Kulttuuri on oleellinen osa merkityksellistä elämää, arkea, ihmisyyttä ja koko yhteiskuntaa. Ilman taidetta ei ole elämänlaatua, sivistystä, innovaatioita ja elinvoimaa. Ympäri Suomea on lukuisia elokuvafestivaaleja, joilla on erityinen paikka elokuvataiteen ekosysteemissä. Elokuvatapahtumat rikastuttavat eri kaupunkien ja alueiden kulttuuritarjontaa tuomalla moninaisten yleisöjen saavutettavaksi elokuvia, joita ei muuten nähtäisi Suomessa. Useille elokuville festivaalit ovat ensisijainen jakelualusta, minkä myötä festivaalit edistävät laajempaa elokuvakulttuuria.

Elokuvatapahtumilla on monia aluepoliittisia vaikutuksia niin taloudellisesti, yhteiskunnallisesti kuin sosiokulttuurisesti. Suomen elokuvasäätiön teettämän tutkimuksen mukaan (2018, Parametra) valtakunnallisesti merkittävillä elokuvafestivaaleilla käydään huomattavasti useammin yksin (64% vastanneista käy yksin elokuvissa festivaaleilla) kuin kaupallisissa elokuvanäytöksissä. Elokuvasäätiön merkitys alueelle ja yleisölle on suuri, ja ne kasvattavat merkittävästi yhteisöllisyyttä, yhteenkuuluvuutta, osallisuutta ja näiden vahvistumista. Tätä kautta elokuvafestivaalit rakentavat parempaa ja turvallisempaa yhteiskuntaa, mikä tässä ajassa tukee henkisen huoltovarmuuden vahvistumisessa.

Elokuvasäätiön työllistävä vaikutus niin koko AV-alalle kuin matkailuelinkeinolle on huomattava. Festivaalit säteilevät asiakasvirtoja ja taloudellista hyötyä myös muille toimialoille. Festivaalit ovatkin maakunnallisesti ja alueellisesti merkittävä kilpailutekijä ja tuovat alueelle elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa.

Festivaalien ohjelmistoissa esitetään laajasti elokuvia kaikkialta maailmasta ja niillä vieraillee myös runsaasti kansainvälisiä ja kotimaisia tekijävieraita ja ammattilaisia. Festivaaleilla on laajat verkostot eri toimijoihin niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Näin elokuvafestivaalit myös levittävät positiivista ja moniäänistä kuvaa Suomesta, mikä auttaa Suomen valtiota niin taloudessa, kaupassa kuin politiikassa.

Elokuvatapahtumat, kuten monet muutkin yleisötapahtumat Suomessa, ovat kärsineet kahdesta koronavuodesta; pandemia-ajan vaikutukset, epävakaa toimintakenttä ja nousevat kustannukset haastavat ennennäkemättömällä tavalla suomalaista kulttuurialaa. Koronan jälkeen suomalaiset elokuvateatterit ja tapahtumajärjestäjät näkevät vasta nyt, että yleisö on hiljalleen löytämässä takaisin teattereihin ja tapahtumiin. Valtion julkisella rahoituksella on

keskeinen rooli elokuvatapahtumien jälleenrakennustyössä, uudistumisessa ja ylipäätään niiden jatkuvuuden turvaamisessa.

Allekirjoittaneet elokuvafestivaalit haluavat nostaa päättäjille esiin kehys- ja budjettivalmisteluun seuraavat toimenpiteet:

1. Elokuafestivaalien julkinen tuki on turvattava. Taiteen ja kulttuurin rahoitusta tulee vahvistaa pitkäjänteisesti. Vaikuttavan ja monimuotoisen elokuvafestivaaliverkoston ylläpito ja sen jatkuvuus edellyttävät julkista tukea, jonka taso on turvattava pitkäjänteisesti. Ilman pitkäjänteistä ja vakaata perusrahoitus pohjaa tapahtumia ei voida ylläpitää, kasvattaa ja kehittää koko potentiaaliinsa.

2. Lisää julkista rahaa elokuvafestivaaleille. Nostetaan elokuvafestivaalit rahoituskuopasta. Taide- ja kulttuurifestivaalien valtiontukea on korotettava ja monivuotinen julkinen rahoitus varmistettava; suomalainen festivaalientä tekee jo nyt liian pienillä resursseilla kokoaan suurempaa ja vaikuttavampaa työtä. Pääsylippujen alennetun arvolisäverokannan nostaminen 14%:iin (nyt 10%) vaikeuttaa myös tulevaisuudessa tapahtumien lippuhintojen pysymistä kaikille taloudellisesti saavutettavalla tasolla.

3. Elokuafestivaalien aluetalous- ja työllistämisaikutusten merkitys tunnustettava. Elokuafestivaalit tulee nähdä jatkossa keskeisenä osana Suomen taiteen ja kulttuurin ekosysteemiä, ja niiden huomattavat aluetaloudelliset ja työllistävät vaikutukset on tunnustettava. Koko suomalaisen yhteiskunnan etu on, että sen elokuvafestivaalientä on vahva, aktiivinen, moniääninen ja elinvoimainen.

Toivommekin päättäjiltä taloudellisia toimenpiteitä sen osalta, miten valtion tuleva rahoitus vastaisi elokuvatapahtumien toiminnan laajuutta, laatua ja merkitystä niin koko Suomelle, sen eri kaupungeille ja kunnille, moninaisille yleisöille kuin koko suomalaiselle elokuva-alalle.

Ystävällisesti,

Johanna Råman, toiminnanjohtaja
DocPoint - Helsingin dokumenttielokuvafestivaali
www.docpointfestival.fi

Laura Laaksonen, toiminnanjohtaja
Espoo Ciné
www.espocine.fi

Ville Koivisto, festivaalipäällikkö
Forssan mykkäelokuvafestivaali
www.forssasilentmovie.com

Eija Niskanen, taiteellinen johtaja
Helsinki Cine Asia
www.helsinkicineasia.fi

Kaisa Näreranta, toiminnanjohtaja
Helsinki International Film Festival - Rakkautta & Anarkiaa
www.hiff.fi

Pekka Ollula, festivaalijohtaja
Huhtamo International Film Festival
www.huhtamo.fi

Inka Koutaniemi, toiminnanjohtaja
IIK!!-kauhuelokuvafestivaali
www.iikfestivaali.fi

Roosa Toivonen ja Joonas Koivula, tuottajat
Ilokuvafestivaali
www.ilokuvafestivaali.fi

Juuli Peltola-Kiviniemi, vastaava tuottaja
Joutseno Art Summer International Film Festival
www.joutsenonopisto.fi/elokuvafestivaali

Kaisa Kukkola, toiminnanjohtaja
Kokkolan Kinojuhlat
www.kinojuhlat.fi

Mikko Aromaa, festivaalijohtaja
Night Visions -elokuvafestivaali
www.nightvisions.info

Mika Anttolainen, festivaalijohtaja
Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali
www.oulufilmfestival.fi

Juhani Oivo, vastaava tuottaja
Oulun Musiikkivideofestivaalit
www.omvf.net

Tuuli Jokinen, COO
Red Carpet Festari
www.redcarpetfestari.fi

Anna Korhonen
Refugee Film Festival
www.rff.turvapaikanhakijoidentuki.fi

Katri Kilpiä, vastaava tuottaja
Rokumentti Rock Film Festival
www.rokumentti.com

Annakaisa Vänttinen, festivaalijohtaja
Savonlinnan kansainvälinen luontoelokuvafestivaali
www.sinff.fi

Severi Koivusalo, festivaalijohtaja
Sensommar Filmfest
www.sensommar.fi

Milja Mikkola, ohjelmapäällikkö
Sodankylän elokuvajuhlat
www.msfilmfestival.fi

Juri Nummelin, festivaalijohtaja
Suomalaisen elokuvan festivaali

www.suomalaiselokuvanfestivaali.fi

Riina Mikkonen, toiminnanjohtaja
Tampere Film Festival
www.tamperefilmfestival.fi

Annika Dahlsten, festivaalijohtaja
Turku Animated Film Festival
www.taff.fi

Rose Pietola, vastaava tuottaja
Video Art Festival Turku
www.videoartfestivalturku.com

Hanna Tuominen, koordinaattori
Vinokino
www.vinokino.fi

Lisätietoja julkilausumasta:

Johanna Råman, toiminnanjohtaja
DocPoint-elokuvatapahtumat ry
puh. 050 455 8448
johanna.raman@docpoint.fi